

Pedagogisch Werkplan Gastouderopvang

Thuiscreche Naomi

Gastouder Naomi.....	1
Opvanglocatie.....	1
Huisdieren.....	2
Dagschema.....	2
Werken aan emotionele veiligheid.....	3
Werken aan persoonlijke competentie.....	5
Werken aan sociale competentie.....	6
Leren van normen en waarden.....	6
Taalontwikkeling.....	7
Respect voor diversiteit.....	7
Werken aan gezonde gastouderopvang.....	8
Communicatie met ouders.....	8

Gastouder Naomi

Mijn naam is Naomi Schutte. Ik ben geboren in 1979 in Den Haag. Mijn gezin bestaat uit 5 personen. Mijn partner Stefan, mijn twee kinderen Jéno (2009), Bonita (2022) en mijn bonus dochter Vera-Lynn (2008),

In 2010 heb ik de opleiding MBO 2 helpende welzijn afgerond met praktijkstages binnen de gastouderopvang. Daarna, in 2011, ben ik begonnen als gastouder binnen mijn eigen thuiscreche. Bij de start van de dagopvang werkte ik 5 dagen per week voor kinderen tussen de 0 en 4 jaar. In 2013 heb ik de opvang uitgebreid met BSO/VSO voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar.

Opvanglocatie

Ik woon in een eengezinswoning in de Wijk de Reeshof in Tilburg. Ik woon hier sinds 2011.

Het is een kindvriendelijk huis wat voldoet aan alle veiligheidseisen (volgens de norm van de GGD) die van belang zijn voor mijn kinderen en de kinderen die ik opvang binnen de thuiscreche. Tevens is er een tuin waar de kinderen de ruimte hebben om te spelen. De wijk waar mijn woning staat is een kindvriendelijke wijk met diverse scholen, speeltuinen en een kinderboerderij. Allemaal gelegen op loopafstand.

Binnenspeelruimte

De meeste activiteiten zoals spelen, lezen en/of knutselen vinden plaats in mijn woonkamer die voorzien is van allerlei speel-, lees- en knutselmateriaal. Per activiteit heb ik plekken gerealiseerd

gericht op één van eerder genoemde activiteiten. Zo is er een leeshoek, een speelhoek, een knutseltafel. Daarnaast is er een kast met diverse materialen waar de kinderen zelf kunnen kiezen waarmee ze willen spelen.

De bank wordt regelmatig gebruikt om een rust moment in te lassen bijvoorbeeld voor het voorlezen van een boekje. Tot slot niet te vergeten de muziek box die aangeschaft is om samen met de kinderen te zingen en te dansen. Met andere woorden voldoende materialen en plekjes om kinderen uit te dagen en kind te laten zijn. Natuurlijk wordt hier als vanzelfsprekend rekening gehouden met de diverse leeftijdscategorieën.

Slaapruimte

Op de eerste verdieping van mijn woning is een volledig ingerichte kinderkamer. Hier staat een houten bedje met matras wat voldoet aan de eisen die van belang zijn waar het gaat om de veiligheid van een kind in de leeftijd 0-3 jaar. Kinderen die in het kinderbedje slapen dragen ten alle tijden een slaapzak wat de veiligheid extra garandeert. Om zorg te dragen voor een goede ventilatie staat de raam op een ventilatiestand. Tot slot is staat er een babyfoon met camera zodat ik als gastouder direct contact heb met het kind op het moment dat ik zelf in de huiskamer ben. Hierdoor kan ik adequaat reageren indien nodig.

Buitenruimte

Mijn tuin is betegeld en gedeeltelijk voorzien van grastapijt. Kinderen hebben voldoende materialen om zich buiten te kunnen vermaken. Zo zijn er een voetballen, een goal, buitenkeuken, diverse fietsjes, stepjes, hoepels, springtouwen en autootjes. Bij zeer mooi weer worden hier de waterspelletjes aan toegevoegd.

Kinderen mogen hier ten alle tijden gebruik van maken. Dagelijks maak ik gebruik van de tuin het is immers heerlijk voor de kinderen om buiten even te rennen en te spelen zodat ze zichzelf kunnen ontladen. Geen enkel type weer houdt ons tegen om te genieten van de frisse buitenlucht.

Huisdieren

Ik heb een konijn (Kannie), een hond (Tarzan) en een Vogel (Coco). Deze zijn dagelijks in de opvang aanwezig. Het konijn staat buiten in de tuin in zijn hok. De vogel verblijft in zijn kooi op de tafel in de keuken. De hond zit in de keuken achter het traphekje. De kinderen kunnen hierdoor niet bij de vogel en de hond in de buurt komen. Ook de voeding van de hond, konijn en vogel staan afgeschermd in de keuken. Er wordt rekening gehouden met het feit dat de kinderen nooit alleen zijn met de huisdieren.

Om de hygiëne te garanderen wordt er voor gezorgd dat de hond zijn behoefte buiten het huis doet doordat hij 3 keer per dag wordt uitgelaten. Daarnaast wordt er extra aandacht besteed aan het schoonmaken van de huiskamer. Dit om te voorkomen dat de kinderen last hebben van hondenhaar wanneer zij kruipen en/of spelen op de huiskamervloer.

In het contract wat aangegaan wordt met de vraagouder wordt ook het huisdierenprotocol opgenomen zodat zij op de hoogte zijn van de aanwezige huisdieren.

Dagschema

In de basis heb ik een dagschema (zie volgende pagina). Afhankelijk van de kinderen die er zijn, leeftijd of behoefte wordt er van het schema afgeweken. Hierbij wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met het kind.

Tij d		Activiteit
Van	Tot	
700	815	Voorschoolse opvang: Ontbijt en ontspanningsmoment wat inhoud dat de kinderen de ruimte krijgen om te spelen met het materiaal in de huiskamer. Reguliere opvang: Hebben vaak thuis de fles gehad en krijgen de mogelijkheid om te spelen.
815	845	Vertrek naar school
845		Reguliere opvang: eerste eetmoment van de dag binnen de opvang afhankelijk wat ieder kind nodig heeft.
930	1100	Vrij speelmoment
1100	1130	Gezamenlijk fruitmoment aan de tafel met muziek
1130	1200	Speelmoment/leesmoment en klaar maken voor middagslaapje
1200	1400	Eetmoment ,Middagslaapje of activiteit afhankelijk van de leeftijd en behoefte van het kind
1415	1445	BSO kinderen ophalen op school
1445	1515	Eetmoment / drinkmoment
1515	1600	Activiteit Binnen en/of buiten
1600	1800	Vrijspeelmoment en afscheid nemen

Werken aan emotionele veiligheid

Omgang tussen mij en kind

Alvorens een kind bij mij geplaatst wordt, vindt er een kennismakingsgesprek plaats met ouders en kind. Hierbij probeer ik al een eerste contact te maken met het kind. Dit doe ik d.m.v. een speelgoedje of grapje afhankelijk van de leeftijd van het kind. Hierbij tast ik af in hoeverre het kind hier voor openstaat. Het gedrag en de reactie van het kind is hierbij leidend. Op deze manier probeer ik een eerste contact te krijgen en kunnen ouders observeren hoe hun kind op mij reageert. Tevens zien zij dan hoe ik te werk ga. Afhankelijk van de leeftijd probeer ik d.m.v. eenvoudige vragen het kind antwoorden te ontlocken. Bijvoorbeeld door het kind te vragen naar hun naam, leeftijd of interesses.

Ik vind het belangrijk dat het kind zich veilig voelt dit doe ik door het kind voldoende ruimte te bieden en aandacht te geven. Ook hier is het kind leidend. Als er een klik is van beide kanten plan ik met de ouders twee wenmomenten in. Dit is altijd in overleg met de ouders en het varieert van een paar uurtjes tot aan een dag. Op die manier is er ruimte om aan elkaar te wennen en elkaar te leren kennen. Over het algemeen verlopen deze wenmomenten voor beide partijen goed. Bij baby's kan het voorkomen dat het wat lastiger is om te wennen en dan maken we de momenten iets korter zodat het voor het kind veilig is en er vertrouwen opgebouwd kan worden. Ik vind het van belang dat ouders beseffen dat dit een proces is wat tijd nodig heeft. Dit alles doe ik ten alle tijden in goed overleg en vanuit een pedagogische achtergrond. Met andere worden elk kind, elke leeftijd en elke situatie vraagt om aangepast plan van aanpak en handelen.

A2 Inrichten van de ruimte

Zie kopje opvang locatie. Hier is reeds beschreven welke ruimtes er zijn en hoe die ingericht zijn voor de diverse leeftijdscategorieën en spelmogelijkheden.

A3 Samen met de andere kinderen in de groep

Binnen de opvang is het van belang dat kinderen sociaal gedrag naar elkaar vertonen. Dit betekent dat ik ze stimuleer om te helpen waar mogelijk (bijvoorbeeld met het aantrekken van een jas). De kinderen hebben de mogelijkheid om met elkaar te spelen. Tijdens activiteiten zie je vaak dat kinderen elkaar opzoeken om samen een werkje te maken. Als er een kind buiten de boot dreigt te vallen zet ik mezelf in om het kind te betrekken bij de activiteit. Door dit te doen wordt het kind niet buitengesloten en zorg ik ervoor dat het contact met de andere herstelt wordt gedurende de activiteit. Mijn kracht als gastouder is om sturing te geven aan het proces zonder dat de kinderen dat in de gaten hebben. Bijvoorbeeld door kinderen te stimuleren elkaar hulp te vragen als ze er niet uitkomen. Soms loopt het even niet tussen twee kinderen en dan kies ik ervoor om er tussen in te gaan zitten om iets uit te leggen waardoor de focus van het "conflict" te verplaatsen naar de activiteit.

Om pesten te voorkomen laat ik jaarlijks het thema pesten terugkomen. Hierbij volg ik het landelijke pestprotocol wat ook op scholen wordt gehanteerd. Elk jaar verzin ik hiervoor nieuwe activiteiten zodat het onder de aandacht wordt gebracht bij zowel de kinderen als de ouders.

Gedurende de dag is er altijd aandacht voor het individuele kind. Soms is dit op verzoek van het kind omdat het kind iets wil vertellen wat ze hebben meegemaakt of waar ze mee zitten op school of thuis. Het komt ook voor dat ik aan het kind vraag hoe zijn/haar dag was of het goed met hem/haar gaat. Hierbij heeft het kind de kans om zijn/haar verhaal en/of emoties kwijt te kunnen. Met andere woorden er is altijd aandacht voor het individuele kind binnen de groep.

Activiteitsaanbod

Mijn activiteitsaanbod koppel ik vaak aan een thema. Dit is vooral mijn jaaropbouw. Bijvoorbeeld:

- Jaargetijden (zomer,herfst,winter,Lente)
- Feestdagen (carnaval, kerst, sinterklaas, Halloween, Dierendag, Vader- en Moederdag etc,)
- De verjaardag van elk kind

Per thema bedenk ik dan een activiteit wat bij de leeftijd van een kind past maar ook bij de behoefte van een kind. Zo kan een activiteit met sinterklaas bestaan uit verven, geknutseld, voorlezen of pepernoten gebakken worden. Bij elke activiteit heeft het kind de keuze om deel te nemen aan de activiteit. Blijkt een kind nooit te willen deelnemen dan ga ik opzoek met het kind wat er nodig is om wel deel te nemen. Er is namelijk altijd iets te verzinnen.

De activiteiten worden voorbereid zodat ze in de eerder genoemde dagplanning ingezet kunnen worden. Activiteiten worden dus niet per dag gepland maar worden vooruit gepland gedurende een bepaalde periode. Afhankelijk van welke kinderen er aanwezig zijn bepaal ik welke activiteiten er passend zijn. Vervolgens geef ik de kinderen (waar mogelijk) een keuze over de uiteindelijke activiteit die we dan gaan uitvoeren. Wanneer er

geen eenduidige keuze is zorg ik ervoor dat de overgebleven activiteit op een ander moment plaatsvindt.

Keuze van spelmateriaal

Het uitgangspunt binnen de opvang is dat een kind zelf mag kiezen met welk materiaal hij/zij wil spelen. Er wordt regelmatig nieuw materiaal aangeboden aan het kind. Als het kind dit spannend vindt of dit uit de weggaat, probeer ik het kind te ondersteunen, te stimuleren om op onderzoek uit te gaan. Bij dit alles houd ik rekening met de leeftijd en persoonlijkheid van het kind.

Werken aan persoonlijke competentie

Tussen mij en kind

Per kind wordt er bekeken wat een kind nodig heeft, waar hij/zij staat t.a.v. de ontwikkeling en waarop hij/zij zich kan verder kan (door)ontwikkelen. In de leeftijd van 0 tot 4 jaar wordt dit bijgehouden in een kind volgsysteem.

Om een kind extra te stimuleren in de ontwikkeling maak ik gebruik van specifiek materiaal (boekjes en spelletjes) bijvoorbeeld voor het leren van woordjes. Om de fijne motoriek te stimuleren wordt er gebruik gemaakt van materialen zoals strijkkralen en een vormenstoof. Om de grove motoriek te bevorderen gaan we regelmatig naar buiten om te rennen, te klimmen en te klauteren.

Inrichten van de ruimte

Zoals eerder beschreven zijn alle ruimtes in en om het huis kindvriendelijke en veilig ingericht. Er is voldoende speelgoed passend bij elke leeftijdscategorie en ontwikkelingsniveau. Zo zijn er bijvoorbeeld loopwagentjes voor de aller kleinste, loopfietsjes voor de peuters en andere fietsjes voor de kleuters. Op deze manier kunnen kinderen zich in hun eigen tempo ontwikkelen en persoonlijke competenties eigen maken.

Samen met de andere kinderen in de groep

Omdat de opvang bestaat uit een verticale groep is het ook een ideale sociale leeromgeving. Jonge kinderen leren van de ouderen en andersom.

Activiteitsaanbod

De activiteiten die ik aanbied zijn passend bij de leeftijd maar ook de ontwikkeling. Dit betekent ook dat ik ervoor zorg dat het aansluit bij de behoefte en de ontwikkeling van het kind. Hierbij heb ik oog voor de competentie ontwikkeling. Hierbij daag ik bijvoorbeeld ook de oudere kinderen uit om de jongeren te helpen. Hier kan ik bijvoorbeeld de competentie samenwerken aan verbinden.

B5 Spelmateriaal

Door cursussen en opleiding heb ik geleerd passend materiaal aan te bieden per leeftijdscategorie. Hierdoor weet ik ook hoe ik het kind het beste kan uitdagen maar weet ik ook wat de grenzen zijn bij een bepaalde leeftijd.

Diverse materialen worden gebruikt bij diverse leeftijdscategorieën. Echter, dit kan betekenen dat bijvoorbeeld bij de een blokken worden gebruikt om te bouwen en bij een ander kind om te leren rekenen.

Werken aan sociale competentie

Tussen mij en kind

Als er iets speelt tussen twee kinderen probeer ik in eerste instantie de kinderen weer met elkaar te verbinden door te praten. Als dit niet lukt kies ik ervoor om zo uit elkaar te halen en ze af te leiden om alle twee weer wat rust te krijgen. Daarna volgt meestal als vanzelfsprekend weer samenspel. Als het niet van zelf gaat probeer ik ze d.m.v. een activiteit weer samen te laten spelen.

Als een kind ervoor kiest om alleen te willen spelen dan laat ik dat soms ook gebeuren. Het kind heeft ook de ruimte om even op zichzelf te zijn. Soms is dat wat ze nodig hebben.

Inrichten van de ruimte

Zoals eerder in het werkplan omschreven is de ruimte opgedeeld in speelhoeken waarbij voldoende ruimte is om individueel te spelen maar er ook ruimte is om gezamenlijk te spelen.

Samenleven met andere kinderen in de groep

Door te kijken naar de behoeftes van de kinderen probeer ik altijd ruimte te creëren voor individuele momenten maar stimuleer ik ook het samenspel. Ik zie samen leren als een belangrijk onderdeel binnen de opvang. Kinderen leren te delen door samen te delen maar leren ook om bijvoorbeeld hun beurt af te wachten indien nodig.

Activiteitsaanbod

Het aanbod is gericht op rekeninghouden met elkaar, ervaring opdoen met en van elkaar, Sociaal zijn naar elkaar toe, de sfeer in de groep en luisteren naar elkaar.

Als gastouder ben ik altijd degene die betrokken is bij deze activiteiten waardoor ik op een eenduidige wijze dit proces kan begeleiden en indien nodig bijsturen.

Spelmateriaal

Om de samenwerking of samenspel te bevorderen zet ik vaak een spelletje in. Dit vraagt om rekening met elkaar te houden en/of samen te spelen. Afhankelijk van de leeftijd pas ik het spel aan. Bijvoorbeeld bij memory bij de kleinste begin ik met 4 of 6 kaartjes. Bij achtjarige kan ik het volledige spel inzetten.

Leren van normen en waarden

Tussen mij en kind

Ik maak duidelijke en concrete afspraken met het kind bij de aanvang van de opvang. Dit passend bij de leeftijd. Hierbij geef ik aan wat de consequenties. Ik deel deze afspraken ook met de ouders omdat ik het van belang vind dat zowel de ouders als ik op één lijn zitten. Belangrijk hierbij is: "Wat een kind zelf kan, moet een kind zelf doen!"

Ik begeleidt de kinderen op het gebied van respect hebben voor elkaar. Ze mogen elkaar aanspreken op de regels zolang het netjes gaat en met respect voor het andere kind.

Ook een belangrijke regel binnen de opvang is om elkaar te laten uitspreken en niet door elkaar te praten. Op die manier krijgt ieder kind de kans om te zeggen wat hij/zij nodig heeft maar kan ik als gastouder ook bieden waar het kind om vraagt. Rust, elkaar de ruimte geven en respect zijn hierbij een belangrijke waarden

Omgaan met elkaar in de ruimte

Belangrijke afspraken omtrent de ruimte is: Binnen niet rennen, schreeuwen, speelgoed gooien en geen spullen van elkaar afpakken en/of kapot maken. Elkaar pijn doen is een no go!

Buiten is er voldoende ruimte om te rennen, springen en zich verbaal te uiten. Dit alles met respect voor elkaar.

Samen met de andere kinderen in de groep

Met de BSO kinderen wordt er dagelijks aandacht besteed aan zaken die er toe doen rondom leuke momenten en spannende gebeurtenissen, zaken die thuis spelen en/of op school. Hierbij is er alle ruimte voor emoties. Het klimaat binnen de opvang zorgt ervoor dat kinderen met elkaar mogen lachen maar ook huilen en/of boos worden.

Onderwerpen die aanbod kunnen komen zijn: leuke uitjes, pesten maar ook verdriet rondom het overlijden van een opa of oma. Eigenlijk is er altijd ruimte voor de dagdagelijkse zaken waarmee een kind te maken krijgt in het leven.

Tijdens activiteiten

Voor dat de activiteit gaat plaatsvinden maken we eerst samen afspraken. Bijvoorbeeld als we naar een speeltuin gaan maken we afspraken wie er in de buggy gaat. Dat kinderen elkaars handen vasthouden maar ook dat we naar elkaar moeten luisteren i.v.m. het gevaar op de weg.

Aanbod van spelmateriaal

Om normen en waarden binnen de opvang te bewaken maak ik o.a. gebruik van picto's op die manier weten kinderen waar ze aan toe zijn en wat er van het verwacht wordt.

Taalontwikkeling

Om de taalontwikkeling te stimuleren zing ik met de kinderen. Lezen we dagelijks boekjes met elkaar en heb ik woordkaarten hangen. Deze veranderen regelmatig met het thema mee.

Respect voor diversiteit

De regel binnen de opvang is dat iedereen welkom is ongeacht afkomst. Binnen de opvang is er ruimte voor anderstalige. Hierbij wordt rekening gehouden met het kind en waar nodig wordt er gecommuniceerd door middel van bijvoorbeeld picto's. Soms besteed ik aandacht aan de diverse culturen bijvoorbeeld door het organiseren van een hapjesmiddag waarbij iedereen iets meeneemt wat passend is bij zijn/haar cultuur.

Ik heb respect voor hetgeen wat de ouders aangeven als belang vanuit de cultuur. Daar houd ik ten alle tijden rekening mee.

Werken aan gezonde gastouderopvang

Voeding

De meeste kinderen brengen hun eigen eten mee naar de opvang. Daarin geldt de regel dat het zo gezond mogelijk moet zijn. De tussendoortjes zijn gezond en verantwoord zoals komkommer en worteltjes. Soms wordt er een uitzondering gemaakt.

Beweging

Door de kinderen muziek aan te bieden gaan de kinderen dansen. We gaan regelmatig naar buiten waardoor er ook automatisch bewogen wordt (rennen en springen). Daarnaast is er speelgoed voorhanden wat uitlokt om te bewegen. Bijvoorbeeld de stapelstenen, tentjes, klimtoestellen en kinderwagen waar de kinderen mee kunnen spelen

Communicatie met ouders

Voorafgaand aan de opvang

Als ouders komen kennismaken geef ik ze een zo'n compleet mogelijk beeld van de opvang (inclusief een rondleiding). Hierbij geef ik uitleg over de dagelijkse activiteiten, de regels en de mogelijkheden. Eigenlijk komt alles aanbod wat eerder benoemd is in het werkplan. Ik vind het belangrijk om elkaars verwachtingen goed uit te spreken zodat ze ouders een goede keuze kunnen maken voor hun kindje. Als de ouders kiezen voor de opvang vullen we samen een koppelingsformulier in waarin ook alle afspraken worden genoteerd.

Tijdens de opvang

Als de ouders de kinderen brengen vraag ik altijd of er bijzonderheden zijn en hoe het met het kind gaat. Gedurende de dag houd ik de ouders op de hoogte via de whatsapp. Ik zend foto's, filmpjes of belangrijke informatie over het kind.

Er is ook een groepsapp daarin komen mededelingen, foto's en filmpjes die voor iedereen van belang zijn. De ouders tekenen een formulier dat ik foto's etc mag delen op deze manier.

Tijdens het ophaalmoment deel ik de informatie over hoe de dag van het kind is verlopen. Hierbij heb ik aandacht voor opvoedkundige vraagstukken maar ook voor zaken die gaan over de ontwikkeling van het kind.

Evaluatie- Gesprekken

Als het van belang is voor de ouders plan ik een evaluatie gesprek. Mijn ervaring is de communicatie tijdens de breng- en ophaal momenten voor ouders voldoende is. Bij andere vragen benaderen ouders me vaak via de whatsapp en sta ik hen ten alle tijden te woord.

Heldere Communicatie

Net zoals bij de kinderen geef ik duidelijk aan wat ik verwacht van de ouders en maken we met elkaar heldere afspraken.

Binnen de opvang maak ik gebruik van een kind volgsysteem dit wordt met de ouders besproken o.a. tijdens het breng= en haalmoment. Als ouders behoefte hebben aan een uitgebreider verslag dan maak ik daarvoor een aparte afspraak. Zodat er voldoende ruimte en tijd is om de vragen van de ouder te beantwoorden.